

12. RODINNÝ VÝLET a ohleduplnost na kole

MOTIVACE:

★práce s mapou – rozhovor, kam jezdíš na kole, s kým, jak jezdíte v partě, ve dvou ap.; kam bys naplánoval výlet s rodiči či kamarády; kdo může na silnici sám, kdo s dospělým; cesta městem a mimo město; vyber podle mapy cíl svého výletu a popiš, kudy bys jel – důraz na použití cyklostezek, vyhýbat se frekventovaným vozovkám (možno pracovat i s internetem)

DETAILY Z FOTOGRAFIE:

★jízda u okraje vozovky, u obrubníku / výbava cyklistů / pořadí cyklistů – nejmladší uprostřed, starší první, nejstarší poslední / kudy jedou a kam

VÝKLAD:

Bezpečně

★na **Stezkách pro cyklisty** je cesta nejbezpečnější (proč?) – nehrozí střet s vozidly, nejsou křižovatky a množství značek

★také na stezkách musíme být ohleduplní, opatrní a musíme dodržovat pravidla bezpečné jízdy (jaká?) – jízda **vpřavo**, skupina cyklistů vždy **za sebou**, rozestupy nejméně na délku jízdního kola; starší cyklista jede vždy za mladším; mladší jede mezi dvěma staršími

Na silnici

★cestu po silnici volíme jen v nejnutnějším případě, **nemůžeme-li využít stezky** pro cyklisty

★jedeme co nejvíce **vpřavo**, skupina **za sebou s rozestupy** nejméně na délku jízdního kola, mladší cyklisté jedou vpředu, jede-li více starších či dospělých, vezmou mladšího mezi sebe

★nebezpečí na silnici – **předjíždějící vozy** v mém směru i v protisměru (náraz tlaku vzduchu, méně místa při vyhýbání) – nárazem vzduchu můžeme znejistět, **ztratit rovnováhu**

★dáváme pozor na **zhoršené podmínky** (co to je?) – déšť, sníh, mráz, bláto, silný vítr, vysoké letní teploty; přizpůsobíme jízdu a vybavení

★zvážíme nutnost cesty za **snížené viditelnosti**

Plánování trasy a výbava

★**nepřeceňujeme síly**, nezapomeneme na mapu, vezmeme si dostatek tekutin a svačinu, pláštěnku či mikinu pro případ změny počasí

★plně vybavené kolo, **přilba** a odpovídající oblečení s **reflexními doplňky** jsou samozřejmostí

★před jízdou ve skupině se domluvíme na **znamení**, při kterém musí celá skupina zastavit (proč?) – ve skupině cyklistů jedoucích za sebou se nemůžeme domlouvat za jízdy

Ohleduplnost

★chováme se **ohleduplně** – dáváme včas a zřetelně znamení o změně směru jízdy, **neprovozkujeme** ostatní řidiče, **nezrýchluje**, když nás předjíždí vozidlo, **neklíčujeme** na vozovce, udržujeme dostatečnou vzdálenost při předjíždění, **dáváme přednost** chodcům na přechodu, po chodníku kolo vedeme opatrně

POZOR!

★nevydávej se do **silného silničního provozu**, vyhýbej se tzv. dopravním špičkám (odpoledne, pátky, neděle, svátky ap.)

★**ztráta rovnováhy** může mít za následek pád pod projíždějící vozidlo

PROCVIČOVÁNÍ:

★1. **Dramatizace** – žákům rozdáme role rodinného výletu a sehraje několik správných i nesprávných situací; na stezce pro cyklisty i na silnici

★2. **Dramatizace** – žáci předvádějí ohleduplné a neohleduplné chování; učitel rozdá lístečky s napsaným druhem chování; žáci mohou pracovat ve skupinách

ZÁVĚR:

★vlastní zkušenost – na hřišti si žáci na kolech vyzkoušejí způsob jízdy ve skupině; správně i nesprávně; silnici jen nakreslíme; někteří žáci mohou zahrát i chodce a řidiče aut

★nástěnka – na pruh papíru nakreslíme jednoduše silnici s krajnicemi, dělicí přerušovanou čarou a trávou okolo silnice; žáci předvádějí s modely aut a cyklistů správnou a nesprávnou jízdu jedinců i skupiny cyklistů; můžeme použít již vytvořených modelů z krabiček z minulých lekcí, přinesených hraček nebo vyrobíme či nakreslíme nové; na závěr na silnici několik modelů nalepíme nebo nakreslíme tak, aby situace odpovídala správné jízdě tří cyklistů (dítě a dva dospělí)

TABULE:

RODINNÝ VÝLET

pravidla jízdy na stezkách a na silnici

nejmladší vpředu nebo mezi dvěma dospělými

plán trasy, návrat za světla

změna počasí

vybavené kolo, přilba

domluvená znamení

ohleduplné chování

**ZA ZHORŠENÝCH PODMÍNEK ČI SNÍŽENÉ VIDITELNOSTI RADĚJI NEVYJÍŽDĚJ!
JEDEŠ-LI S DVĚMA DOSPĚLÝMI, JEĎ MEZI NIMI!**

PRACOVNÍ LIST 12:

1. správně jedou cyklisté na druhém obrázku; známky 5 a 1; první skupina nesprávně seřazena, navíc jedou dva vedle sebe; hrozí nebezpečí srážky s protijedoucími cyklisty, těžko se budou vyhýbat; jede-li starší první, nemá přehled, co se děje s mladším vzadu

2. stát na chodníku nebo v oblasti zastávky; rozhodně nesedět s nohama v silnici; kola nesmí nechat ležet, překážejí; kola opřít; nepřekážet

ostatním čekajícím a neohrožovat je např. hrozí zakopnutí o ležící kolo

3. pořadí: 2. 1.; 2. 1. 3.; 1. 3. 2.; na závěr říci nahlas: první jede dítě, druhý dospělý atd.

4. doplnit výbavu kola, oblečení a doplňky cyklisty, nezapomenout na reflexní doplňky, obsah batohu, promyslet trasu

Mezipředmětové vztahy:

vlastivěda, český jazyk, výtvarná výchova, pracovní činnosti, společenská výchova

POMŮCKY:

★učitel: kartičky s ohleduplným a neohleduplným chováním (podle informací ve výkladu)

★žáci: turistickou mapu nebo automapu, drobné hračky – auto, cyklista ap.